

Středočeský kraj

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Library of Technology

Bezpečná cesta informačním bludištěm: To nejlepší (a nejhorší) z praxe

TEORETICKÁ ČÁST:

PARTNERSTVÍ SE STŘEDNÍMI ŠKOLAMI A JAK TO FUNGUJE

V PRAZE, 13. 11. 2017

PAVLÍNA TVRDÁ

NTK

50°6'14.083"N, 14°23'26.365"E
Národní technická knihovna
National Library of Technology

Co bude ujasněno?

- **Podoba spolupráce NTK se SŠ**
- **Náplně hodin**
- **Jak probíhají workshopy**
- **Administrativní náležitosti**
- **Používané materiály + materiály k prozkoumání**

Proč jsme cítili potřebu začít?

- Výsledky z individuálních konzultací
- Bakalářka bývá často první prací, se kterou se studenti vysokých škol setkají
- Středoškolská práce jim může pomoci osvojit si důležité dovednosti, které během vš studia znovu uplatní

Proč se na nás obrátily sš?

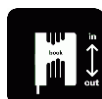
Maturitní požadavky:

- **Předvědecká práce (VWA)** 40,000 – 60,000 znaků
- **Extended essay (International Baccalaureate®)** 4,000 slov max.
- Pomoc se zdroji, organizací práce a citováním

Obsah prvního workshopu:

- Co všechno knihovna nabízí
- Zdroje a služby v NTK
- Jak vyhledávat a citovat

Proč to nebylo ideální

Hlavní problém: nejasná zadání vyplývající z nejasněných potřeb

- Nejasná spojitost mezi prací studentů a návštěvou NTK
- Nesplnitelný požadavek: „řekněte jim vše, co víte“
- Špatné načasování = zbytečné informace

Změna preferencí a přístupu

- Synchronizace s potřebami studentů v **pravý čas**
- Více kritického myšlení a hodnocení zdrojů

Výsledek: 2 různé workshopy

- 1) Vyhledávání a hodnocení informací ve chvíli kdy si studenti vybírají téma
- 2) Struktura práce, citace a odkazování když studenti píší

Jak to děláme

- Úzká spolupráce s učitelem/knihovníkem
 - Peer-to-peer přístup
 - Menší skupiny
 - Zajímavý obsah + přístupný jazyk
 - Více cvičení – méně teorie
 - Více obrázků – méně textu
 - Více interakce – méně přednášení
- + užívat si přípravu**

Důraz na vizualitu

Hledej jako expert

- Uvozovky – umožňují vyhledat celou frázi

Příklady z praxe

Melania Trump
RNC speech | July 18, 2016

“

From a young age, my parents impressed on me the values that you work hard for what you want in life, that your word is your bond and you do what you say and keep your promise, that you treat people with respect. They taught and showed me values and morals in their daily lives. That is a lesson that I continue to pass along to our son,” Trump said.

And we need to pass those lessons on to the many generations to follow. Because we want our children in this nation to know that the only limit to your achievements is the strength of your dreams and your willingness to work for them.”

Michelle Obama
DNC speech | August 25, 2008

“

And Barack and I were raised with so many of the same values: that you work hard for what you want in life; that your word is your bond and you do what you say you're going to do; that you treat people with dignity and respect, even if you don't know them, and even if you don't agree with them.

And Barack and I set out to build lives guided by these values, and to pass them on to the next generation. Because we want our children -- and all children in this nation -- to know that the only limit to the height of your achievements is the reach of your dreams and your willingness to work for them.”

CNN

Melania Trump slammed for stealing from Michelle Obama's speech, *Atlanta Daily World* [online]. 19. červenec 2016 [2017-04-19]. Dostupné z: <https://atlantadailyworld.com/2016/07/19/melania-trump-slammed-for-stealing-from-michelle-obamas-speech/>

Zapojení studentů

Cvičení: Zjistí v Britannice

- Doplňte větu: „Mount Rushmore National Memorial, colossal sculpture...“
- Kteří prezidenti jsou na něm vyobrazeni?

π • 3.1415926535897932X84
62643X83279502X84197

HORSEY David. Democracy goes trivial with the Donald Trump/Barack Obama feud. *Los Angeles Times* [online]. [2015-07-24]. Dostupné z: <http://www.latimes.com/opinion/foia/politics/la-me-ll-trump-gram-feud-20150724-story.html>

... v akci

Různé školy, různé přístupy

Doporučujeme specifické zdroje a nástroje dle preferencí jednotlivých školy:

- Jazyk
- Citační styl/metoda
- Citační manažery (Zotero, CitacePro...)
- Témata

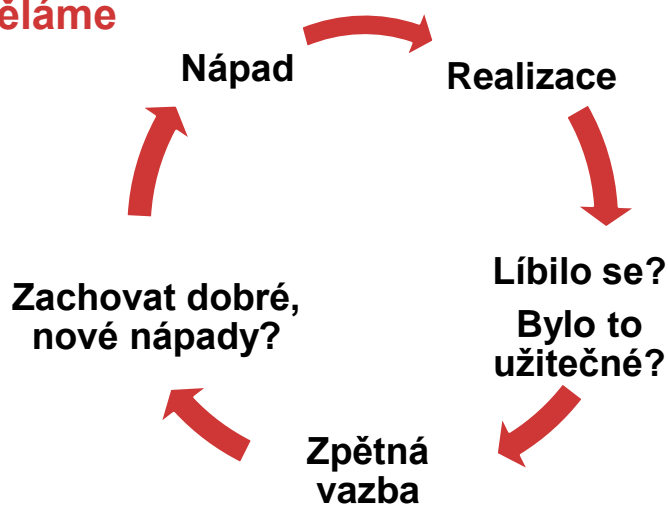
Příklad

Waldorfské lyceum – **více humanitně orientovaná témata** – soustředíme se na Google Scholar, Jstor + CitacePro

Rakouské gymnázium – **více přírodovědně orientované** – více knihovních databází, meziknihovní výpůjčka + Zotero

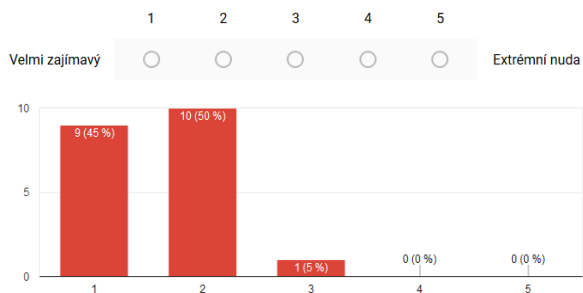
Jak to děláme

Zpětná vazba

- Hned po workshopu – zachytí první dojmy účastníků

Byl pro tebe obsah workshopu zajímavý?

Statistiky

- Posíláme ročně **partnerským** školám aby měly představu o využívanosti

Moduly

Návrh modulů, ze kterých je možno vybírat (snaha o větší variabilitu)

- 1) **Odborný vs. Populárně naučný zdroj** (jaké jsou mezi nimi rozdíly, jak je rozpoznat a jaké informace v nich najdeme) anatomie akademického textu
- 2) **CRAAP filtr** – hodnocení informací nebo mediálních zdrojů z hlediska použitelnosti, relevance a důvěryhodnosti...
- 3) **Wikipedie vs. Encyklopedie Britannica** – základní fakta o tématu, rozdíly, úskalí a výhody použití online encyklopedií atd.
- 4) **Nástroje pro vyhledávání a tvorbu dotazu** (klíčová slova, filtry, uvozovky...) + expertní vyhledávání
- 5) **Google vs. GoogleScholar** (rozdíly v počtech výsledků, rozdíly ve výsledcích, jak fungují, co prohledávají, jak pracovat se Scholarem)
- 6) **Struktura akademické práce** (model přesýpacích hodin, tipy pro psaní, co psát jako první, co až na konce)
- 7) **Odkazování k cizím zdrojům** (kdy je nutné odkazovat na zdroj a kdy nikoli?) + možné omyly či záměry v citování např. rozšiřování seznamu zdrojů o věci kř. Jsme necitovali
- 8) **Rozdíl mezi citováním a parafrázováním** (kdy citovat a kdy raději parafrázovat, výhody a nevýhody citace před parafrází)
- 9) **Citační metody a styly** (různé druhy, preference napříč obory, kde se co používá a jak)
- 10) **Citační manažery** (CitacePro, Zotero...)

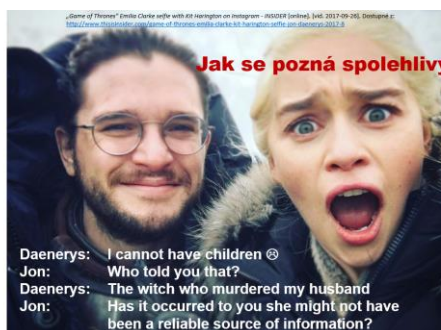
+ další rozpracované nebo v přípravě

- 11) Formulace výzkumné otázky + zúžení tématu
- 12) Research planning – tvorba časového plánu, pre-research? Máme odpovědi na své otázky? Je třeba změnit výzkumnou otázku?
- 13) Psaní abstraktu (rozdíl abstrakt/ anotace)
- 14) Používání obrázků – licence
- 15) **Inter- multi- trans- disciplinarita** – protínání zdrojů a oborů
- 16) Tvorba prezentací na referát
- 17) Mediální gramotnost - fake news, nástrahy zpravodajství, propaganda

Prezentace

- **Originální doprovodné materiály během workshopu (připravené ke sdílení)**
- **Splňující kritéria pro jasné a podložené sdělení**

Jak se pozná spolehlivý zdroj?

Tištěné materiály k prozkoumání

- **Vzorová smlouva se školou**
- **Statistické vyhodnocení využívání**
- **Zpětná vazba studentů**

Bylo ujasněno?

- **Podoba spolupráce NTK se SŠ**
- **Náplně hodin**
- **Jak probíhají workshopy**
- **Administrativní náležitosti**
- **Používané materiály + materiály k prozkoumání**

